

## 8.2.7. M09: Oprichten van een producentengroeperingen en organisaties (art. 27)

### 8.2.7.1. Rechtsgrondslag

Binnen M09 'oprichting van producentengroeperingen en -organisaties' wordt één maatregel voorzien:

- Steun voor oprichting van producentenorganisaties: artikel 27 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 – code 9

### 8.2.7.2. Algemene beschrijving van de maatregel met inbegrip van de steunverleningslogica en de bijdrage tot de aandachtsgebieden en horizontale doelstellingen

#### **Rationale:**

Deze maatregel bestond nog niet in PDPO II en heeft als doel de onderhandelingsmacht te bevorderen van landbouwers binnen de keten. Als individu is de landbouwer een prijsnemer en heeft hij geen inspraak op leveringsvoorwaarden. Door zich te groeperen in een producentenorganisatie (PO) kunnen landbouwers betere prijzen en voorwaarden afdwingen.

Bosbouwers worden niet meegenomen onder deze maatregel.

Via deze maatregel wordt opstartsteun gegeven aan producentenorganisaties, die binnen Pijler I van het GLB de nodige uitzonderingen krijgen op de mededingingswetgeving om samen te onderhandelen.

Voor productengroeperingen wordt geen ondersteuning voorzien, aangezien de wettelijke drempels voor de oprichting van een producentenorganisatie niet hoog ingesteld zijn.

Met deze maatregel wordt de focus gelegd op het strategische PDPO III-thema **ter verhoging van de weerbaarheid en verduurzaming van de landbouwsector** in al zijn facetten en in het bijzonder op het economische aspect met aandacht voor de versteviging van de positie van de primaire producenten in de landbouwketen.

#### **Bijdrage tot focusgebieden:**

Met deze maatregel wordt een verbetering van de positie van de producent in de keten beoogd. De maatregel speelt dus in op focusgebied 3A voor een betere integratie van de primaire producenten in de voedselketen.

Er is ook een bijdrage aan focusgebied 2A omdat ook een positief effect wordt verwacht op de economische performantie en het concurrentievermogen van de aangesloten landbouwbedrijven.

Er is ook een bijdrage aan focusgebied 1A gezien een doelstelling van een PO kan zijn om innovatieve processen op te zetten.

### **Bijdrage tot horizontale doelstellingen:**

De bevordering van innovatieprocessen kan opgenomen zijn in de doelstellingen van een producentenorganisatie. Ook specifieke milieu- of klimaatdoelstellingen kunnen in het bedrijfsplan opgenomen zijn. In die zin zijn er mogelijk wel effecten op de horizontale doelstellingen innovatie – klimaat – milieu.

*8.2.7.3. De werkingssfeer, de omvang van de steun, de in aanmerking komende begunstigden en, in voorkomend geval, de methodologie voor de berekening van het bedrag of percentage van de steun, uitgesplitst per submaatregel en/of soort concrete actie waar nodig. Voor elke soort concrete actie een omschrijving van de subsidiabele kosten, de subsidiabiliteitsvoorwaarden, de toepasselijke bedragen en percentages steun en beginselen met betrekking tot het vaststellen van selectiecriteria*

#### **8.2.7.3.1. steun voor oprichting van producentenorganisaties**

Submaatregel:

- 9.1 - de oprichting van producentengroeperingen en organisaties in de sectoren land- en bosbouw

##### **8.2.7.3.1.1. Beschrijving van de aard van de concrete acties**

Via een oproep kunnen recent opgerichte en door de Vlaamse overheid erkende producentenorganisaties (zie relevante wetgeving onder rubriek 'koppelingen naar andere wetgeving') een aanvraag indienen tot het ontvangen van steun. De bedoeling is om landbouwers hun marktpositie in de keten te versterken door hen te stimuleren tot samenwerking en gezamenlijke afzet.

De steun wordt forfaitair toegekend op basis van jaarlijks door de organisatie afgezette productie (zonder dat de PO verplicht eigenaar moet zijn van product).

De steun wordt toegekend voor een periode van 5 jaren vanaf de datum waarop de producentenorganisatie is erkend.

##### **8.2.7.3.1.2. Type steun**

Type steun: Subsidies

subsidie

##### **8.2.7.3.1.3. Koppelingen naar andere wetgeving**

- Besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 betreffende contractuele betrekkingen en samenwerking in de sector melk en zuivelproducten

- Ministerieel besluit van 14 december 2012 houdende uitvoering van artikel 2, tweede lid, en artikel 20 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 betreffende contractuele betrekkingen en samenwerking in de sector melk en zuivelproducten
- Besluit van de Vlaamse Regering van 31 januari 2014 betreffende de erkenning van producenten- en brancheorganisaties
- KB van 01/09/1986 betreffende de voorwaarden van de erkenning van de producentengroeperingen en de verenigingen van producentengroeperingen in de sectoren van de suikerbiet en van de suiker
- KB van 01/09/1986 betreffende de voorwaarden tot goedkeuring van de activiteiten van de producentengroeperingen en de verenigingen van producentengroeperingen in de sectoren van de suikerbiet en van de suiker
- MB van 15/09/1986 betreffende de erkenning van de producentengroeperingen en de verenigingen van producentengroeperingen in de sectoren van de suikerbiet en van de suiker en betreffende de goedkeuring van hun gemeenschappelijke regels

#### 8.2.7.3.1.4. Begunstigden

De organisatie, die steun aanvraagt is een KMO en moet bestaan uit actieve landbouwers, volgens de definitie uit Pijler I (art. 9 van Verordening (EU) nr.1307/2013).

De producentenorganisatie heeft geen betrekking op de vermarkting van een product uit de sector groenten- en fruit (deze maakt reeds aanspraak op middelen uit Pijler I van het GLB) of tabak (ethische overwegingen).

#### 8.2.7.3.1.5. Subsidiabele kosten

Een forfaitaire vergoeding op basis van omzet voor recent opgerichte producentenorganisaties

#### 8.2.7.3.1.6. Subsidiabiliteitsvoorwaarden

##### **Instapvoorwaarden:**

- Organisatie mag via geen andere financieringsbron aanspraak gemaakt hebben of aanspraak maken op steun (bv. startsteun).
- De organisatie mag in de periode 2007-2013 geen gebruik hebben gemaakt van steun voor producentengroeperingen of producentenorganisaties zoals deze gekend was onder Pijler I van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.
- De organisatie is erkend op basis van de Vlaamse regelgeving met betrekking tot de erkenning van producentenorganisaties.
- Recent opgericht (nader te specificeren in call, oprichtingsdatum = datum op statuten)

### **Verbintenisvoorwaarden:**

De PO moet volgende doelstellingen hebben en deze formuleren in een bedrijfsplan:

- De productie van de leden aanpassen aan de markteisen;
- Goederen gezamenlijk op de markt brengen, met inbegrip van voorbereiding voor de verkoop, de centralisatie van de verkoop en de levering aan bulkkopers
- Gemeenschappelijke regels vaststellen voor de verstrekking van informatie over de productie, en vooral over de oogst en de beschikbaarheid van producten
- Eventueel andere activiteiten te verrichten, onder meer op het gebied van ontwikkeling van bedrijfsvoering- en marketingvaardigheden en de organisatie en bevordering van innovatieprocessen

Het bedrijfsplan bestaat uit:

- Presentatie van het businessidee met beoogde doelstellingen, en timing per doelstelling (doelstellingen moeten SMART gedefinieerd zijn). Deze beoogde doelstellingen omvatten minimaal één doelstelling uit deze geformuleerd in art.27, 1. a tot en met c van Verordening (EG) nr. 1305/2013. Hierbij kunnen nog andere doelstellingen opgenomen zoals bijvoorbeeld deze vermeld onder punt d van art. 27, eerste paragraaf.
- De organisatie mag in de periode 2007-2013 geen gebruik hebben gemaakt van steun voor producentengroeperingen of producentenorganisaties zoals deze gekend was onder Pijler I van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.
- Analyse van de markt
- Persoonlijke gegevens (zakenpartners, externe samenwerkingen bv. consultants,...)
- Organisatorische zaken (boekhouding, type contracten, verzekeringen, vergunningen,...)
- Verwachte groei in leden en omzet van PO

De PO kan enkel van het volledige steunbedrag genieten als de doelstellingen van bedrijfsplan uiterlijk 5 jaar na erkenning van de PO bereikt zijn. De laatste betaling wordt enkel uitgevoerd na controle van een goede implementatie van het businessplan.

Minimum elk jaar zal de administratie een administratieve controle uitvoeren om te kijken of de beoogde doelstellingen van het voorafgaande jaar behaald zijn. Deze controle zal gebeuren aan de hand van documenten (bv. facturen, rapporten, verslagen ...) die opgevraagd worden bij de producentenorganisatie en die de uitvoering van bepaalde acties aantonen. Indien nodig kan deze controle aangevuld worden met een bezoek ter plaatse. De betaling van het saldo gebeurt enkel als het businessplan goed werd uitgevoerd.

Een bezoek ter plaatse zal, naast de administratieve jaarlijkse controle, plaats vinden alvorens de laatste schijf uitbetaald wordt. Hierbij kunnen documenten gerelateerd aan facturatie, ledenlijsten, contracten,... van de producentenorganisatie ingekeken worden evenals de uitvoering van investeringen.

De organisatie voldoet aan de KMO definitie.

#### 8.2.7.3.1.7. Beginselen met betrekking tot de vaststelling van de selectiecriteria

De selectieprocedure werkt met een puntensysteem met ranking.

Er wordt een minimumscore vastgelegd.

De selectiecriteria worden per call vastgelegd en kunnen onder meer rekening houden met:

- de grootte van de PO
- innovatieve ideeën in businessplan

#### 8.2.7.3.1.8. (Toepasselijke) bedragen en steunpercentages

- Voor afgezette productie tot 1.000.000 euro bedraagt het steunpercentage voor de eerste 5 jaren na de datum waarop de producentenorganisatie is erkend het volgende:

jaar 1: 5% van jaar 1, jaar 2: 5% van jaar 2, jaar 3: 3,4% van jaar 3, jaar 4: 3% van jaar 4, jaar 5: 2% van jaar 5

Het maximum van 10% steun t.o.v. de omzet per jaar zal dus in geen enkel geval overschreden worden.

- Voor het deel van de waarde van de afgezette productie dat hoger dan 1 000 000 euro bedraagt het steunpercentage voor de eerste 5 jaren na de datum waarop de producentenorganisatie is erkend het volgende:

Jaar 1: 2.5% van jaar 1, jaar 2: 2.5% van jaar 2, jaar 3: 2% van jaar 3, jaar 4: 1.5% van jaar 4, jaar 5: 1% van jaar 5

Het maximum van 5% steun t.o.v. de omzet per jaar zal dus in geen enkel geval overschreden worden.

In alle gevallen wordt een maximumbedrag van 30.000 euro per jaar per organisatie in aanmerking genomen.

#### 8.2.7.3.1.9. Controleerbaarheid en beheersbaarheid van de maatregelen en/of soorten van concrete acties

##### 8.2.7.3.1.9.1. Risico('s) bij de uitvoering van de maatregelen

- Er is een risico dat bepaalde organisaties reeds via andere kanalen gefinancierd worden.
- Het steunbedrag wordt berekend op basis van de afgezette productie. Mogelijks stemmen de brongegevens niet overeen met de realiteit en treft men kunstmatig opgedreven cijfers aan (risico op overfacturatie).
- Een inadequate controle op de correcte uitvoering van het bedrijfsplan.

#### 8.2.7.3.1.9.2. *Beperkende maatregelen*

- **Dubbelfinanciering:** In de beheersdienst of bij de leden van de samenwerkingsvorm wordt gecheckt of voor een soortgelijk businessplan in het verleden geen steun is gekregen via een andere financieringsbron of staatssteun.
- **Overfacturatie:** de beheersdienst stelt dat alle cijfers kunnen geverifieerd worden op basis van facturen. Er zijn kruiscontroles met de Nationale Bank en de KBO.
- **Adequate controle op het bedrijfsplan:** er zal een controle gebeuren of de doelstellingen van het businessplan behaald zijn. In de eerste plaats wordt bij het indienen gecheckt of de doelstellingen SMART gedefinieerd zijn. Ten laatste voor de uitbetaling van de laatste schijf zal een bezoek bij de PO plaats vinden om na te kijken of doelstellingen gehaald zijn via facturen, voorlichtingen die werden gegeven, marketingplannen die opgesteld werden, afgesloten contracten, ledenlijsten,... (afhankelijk van wat de doelstellingen juist zijn). Deze steun zal gelijkaardig verlopen als de controles die gebeuren op de uitvoering van de operationele programma's in de groenten- en fruitsector.

#### 8.2.7.3.1.9.3. *Algemene beoordeling van de maatregel*

De maatregel is nieuw in PDPO III en wordt uitgevoerd door dezelfde entiteit die ook het GMO-beleid (Gemeenschappelijk Marktordening conform Verordening (EU) nr.1308/2013) uitvoert. Positief is dus de aanwezige expertise bij de beheerdienst. De maatregel is controleerbaar mits de corrigerende acties worden uitgevoerd.

#### 8.2.7.3.1.10. Methode voor de berekening van het steunpercentage, indien relevant

#### 8.2.7.3.1.11. Informatie die specifiek is voor de concrete actie

Beschrijving van de officiële procedure voor de erkenning van de groeperingen en organisaties

Er wordt gewerkt via een call systeem. Een open oproep zal uitgeschreven worden met de voorwaarden voor deelname en de einddatum voor inschrijving. Aan de hand van de selectiecriteria zal door een team binnen de administratie een ranking gemaakt worden op basis van de selectiecriteria en de kwaliteit van het ingediende businessplan.

Een eerste vereiste om te kunnen deelnemen aan de call is een erkenning als producentenorganisatie na 1/1/2014. Hiervoor dient voldaan te worden aan de criteria zoals beschreven in de Vlaamse wetgeving rond erkenning van producentenorganisaties.

Voor zuivel: <http://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1022654.html>

Voor de andere sectoren:

<http://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1023916.html>

De procedure bestaat uit:

## Hoofdstuk 2 Erkenning van producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties

**Art 3** De producentenorganisatie of unie van erkende producentenorganisaties moet bij de aanvraag tot erkenning aantonen dat de producentenorganisatie of unie van erkende producentenorganisaties een belangrijk deel van zijn leden of omzet heeft in het Vlaamse Gewest en gevestigd is in het Vlaamse, Brussels Hoofdstedelijk of Waalse Gewest.

**Art 4** De minister erkent producentenorganisaties die daarom verzoeken en die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 154, eerste lid, van verordening (EU) nr. 1308/2013.

De minister stelt per sector bijkomende erkenningsvoorwaarden vast met betrekking tot het minimum aantal leden of het minimale volume aan vermarktbaar product dat de leden moeten vertegenwoordigen, om versnippering te voorkomen en een efficiënte marktwerking te bevorderen. (=> 40 leden minimum)

**Art 5** Producentenorganisaties kunnen alleen erkend worden en blijven als ze de juridische vorm van een coöperatieve vennootschap hebben, waarvan de statuten voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 153 van verordening (EU) nr. 1308/2013, en als ze als coöperatieve vennootschap erkend zijn door de Nationale Raad voor de Coöperatie.

**Art 7** De aanvraag tot erkenning van een producentenorganisatie of een unie van producentenorganisaties wordt ingediend bij de bevoegde dienst (= agentschap voor landbouw en visserij)

**Art 8** Een aanvraag tot erkenning van een producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties bevat de volgende elementen:

1° de benaming en rechtspersoonlijkheid van de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties;

2° het statuut van de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties dat voldoet aan de voorwaarden van dit besluit en dat minimaal de volgende elementen bevat:

- a) de duur van het lidmaatschap van de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties, die minimaal één jaar bedraagt, en de opzegtermijn van het lidmaatschap;
- b) de voorwaarden om lid te worden en te blijven van de producentenorganisatie;
- c) de wijze van bestuur en democratische besluitvorming;
- d) de redenen voor en het doel van de oprichting van de producentenorganisatie of de unie van producentenorganisaties;
- e) het adres van de hoofdzetel van de producentenorganisatie of van de unie van producentenorganisaties;

f) de verklaring dat de producentenorganisatie is opgericht door de producenten zelf en spreekt uit naam van zijn leden;

g) de voorwaarde dat een bepaald bedrijf dat lid is van de producentenorganisatie met betrekking tot de productie van een bepaald product uit een sector, zoals in artikel 2 van dit besluit bedoelde sectoren of deelsectoren, bij niet meer dan één producentenorganisatie is aangesloten;

3° het huishoudelijk reglement;

4° een geactualiseerde ledenlijst van de leden van de producentenorganisatie met de geproduceerde hoeveelheden tijdens het afgelopen kalenderjaar.

**Art 9** De producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties bieden bij de aanvraag tot erkenning aan de bevoegde diensten voldoende garanties ten aanzien van de verwezenlijking, de duur en de doelmatigheid van hun optreden. Ze tonen aan dat hun werking bijdraagt tot een meer efficiënte werking en concentratie van het aanbod.

**Art 10** De minister neemt, overeenkomstig artikel 154, vierde lid, a), van verordening (EU) nr. 1308/2013, binnen een termijn van vier maanden na de ontvangst van de aanvraag een beslissing over de erkenning.

**Art 11** Wijzigingen van de statuten, het huishoudelijk reglement of het ledenbestand van producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties worden in voorkomend geval jaarlijks meegedeeld aan de bevoegde dienst vóór 31 januari. Daarbij wordt het ledenbestand van 1 januari van hetzelfde kalenderjaar meegedeeld met de productiehoeveelheden van de nieuwe leden tijdens het afgelopen kalenderjaar.

*8.2.7.4. Controleerbaarheid en beheersbaarheid van de maatregelen en/of soorten van concrete acties*

#### **8.2.7.4.1. Risico('s) bij de uitvoering van de maatregelen**

--

#### **8.2.7.4.2. Beperkende maatregelen**

--

#### **8.2.7.4.3. Algemene evaluatie van de maatregel**

--



*8.2.7.5. Methode voor de berekening van het steunpercentage, indien relevant*

niet van toepassing

*8.2.7.6. Maatregelspecifieke informatie*

Beschrijving van de officiële procedure voor de erkenning van de groeperingen en organisaties

*8.2.7.7. Andere belangrijke opmerkingen die van belang zijn voor het begrijpen en uitvoeren van de maatregel*

/